

UNIVERSITI
MALAYSIA
KELANTAN

GARIS PANDUAN

PEMBANGUNAN & PELAKSANAAN

PEMBELAJARAN TERBUKA DAN JARAK JAUH

PUSAT PENGURUSAN KUALITI UNIVERSITI (PPQ)
UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

GARIS **PEMBANGUNAN**
PANDUAN & **PELAKSANAAN**

PEMBELAJARAN TERBUKA
DAN JARAK JAUH

Hak cipta UMK, 2024

Hak cipta adalah terpelihara. Setiap bahagian daripada terbitan ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dipindahkan kepada bentuk lain, sama ada dengan cara elektronik, mekanikal, gambar, rakaman dan sebagainya tanpa mendapat izin daripada Pusat Pengurusan Kualiti Universiti (PPQ), Universiti Malaysia Kelantan (UMK).

Judul : **GARIS PANDUAN PEMBANGUNAN DAN PELAKSANAAN PEMBELAJARAN TERBUKA
DAN JARAK JAUH UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN (UMK)**

No. eISBN : 978-629-99467-1-7

Diterbitkan oleh:

Penerbitan Korporat UMK,
Bahagian Penerbitan dan Pengurusan Laman Web,
Pusat Komunikasi Korporat,
Pejabat Naib Canselor,
Universiti Malaysia Kelantan,
16300 Bachok,
Kelantan Darul Naim.

No.Telefon : 09-7797015
E-mel : bpk.pkk@umk.edu.my
Website : corporate.umk.edu.my

Disediakan oleh:

Pusat Pengurusan Kualiti Universiti (PPQ)
Universiti Malaysia Kelantan,
16300 Bachok,
Kelantan Darul Naim.

No. Telefon: 09 - 779 7530
E-mel: ppq@umk.edu.my
Website: ppq.umk.edu.my

ISI KANDUNGAN

GLOSARI	i
SINGKATAN	iv
SENARAI JADUAL	vi
SENARAI RAJAH	vii
PRAKATA NAIB CANSELOR	viii
PRAKATA TIMBALAN NAIB CANSELOR (AKADEMIK & ANTARABANGSA)	ix
PRAKATA PENGARAH PPQ	x

BAB 1 : PENGENALAN

1.1 Definisi	2
--------------	---

BAB 2 : PEMBANGUNAN PROGRAM AKADEMIK

2.1 Penyediaan Dokumen Penawaran Program	4
2.1.1 Program Akademik Baharu dengan Mod Pengajian ODL	4
2.1.2 Pertambahan Mod Pengajian ODL bagi Program Akademik Sedia Ada	5
2.1.3 Keperluan Penasihat Luar	5

BAB 3 : KURIKULUM PROGRAM

3.1 Syarat Kemasukan Pelajar	6
3.1.1 Syarat Kemasukan Pelajar ke Program ODL UMK	6
3.2 Bidang Pengajian	7
3.2.1 Kredit Bergraduasi dan Tempoh Pengajian	7
3.3 Pemindahan Kredit	7

BAB 4 : PENYAMPAIAN DAN PENTAKSIRAN PROGRAM

4.1 Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran (PdP)	8
4.2 Kaedah Pentaksiran	9
4.3 Self Instructional Materials (SIM)	10

BAB 5 : PELAKSANAAN PROGRAM

5.1 Kaedah Pelaksanaan	12
5.2 Pendaftaran Program dan Kursus	13
5.3 Kaedah Penilaian	13

BAB 6 : EKOSISTEM KELESTARIAN ODL

6.1 Bahagian Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh (ODL)	15
6.2 Pusat Pengurusan Kualiti Universiti (PPQ)	15
6.3 Pusat Kecemerlangan dan Pembangunan Akademik (PKPA)	16
6.4 Pusat Pengurusan Akademik (PPA) (Prasiswazah)	16

6.5 Pusat Pengajian Siswazah (PPS) (Pascasiswazah)	17
6.6 Pusat Komputeran dan Informatik (CCI)	17
6.7 Hal Ehwal Pelajar dan Alumni (HEPA)	18
6.8 Entiti Akademik	18
6.9 Pensyarah	19
7.0 Pakar Rujuk ODL UMK	20
7.1 Pelajar	20

BAB 7 : KHIDMAT SOKONGAN

7.1 Pelantar Elektronik	21
7.2 Perpustakaan dan Pengurusan Ilmu	21
7.3 Khidmat Kaunseling dan Hal Ehwal Pelajar	21
7.4 Sokongan Teknologi Maklumat	22

BAB 8 : SYARAT PENGIJAZAHAN

BAB 9 : PELAJAR ANTARABANGSA

9.1 Peraturan Visa dan Imigresen	24
9.2 Kelayakan Bahasa Inggeris	25

RUJUKAN

26

SENARAI EDITORIAL

AHLI JAWATANKUASA *TASK FORCE*

BENGKEL GARIS PANDUAN
PEMBANGUNAN & PELAKSANAAN
PEMBELAJARAN TERBUKA & JARAK JAUH
UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN (UMK)

PENAUNG

Prof. Dato' Dr. Razli bin Che Razak

PENASIHAT I

Prof. Dato' Dr. Nik Maheran binti Nik Muhammad

PENASIHAT II

Ts. Dr. Hasnita binti Che Harun

KETUA EDITOR

Dr. Nor Hafiza binti Othman

EDITOR

- Prof. Madya Dr. Noorul Azwin binti Md Nasir
- Prof. Madya Dr. Mohamad Najmi bin Masri
- Ts. Dr. Nik Nur Azwanida binti Zakaria
- Dr. Nor Diyana binti Mustapa
- Dr. Suraya binti Sukri
- Dr. Suhaila binti Abdul Kadir
- Dr. Ahmad Zaki bin Amiruddin
- Pn. Rosazura binti Safian
- En. Tuan Norhaslan bin Tuan Seman
- Cik Nur Shairah binti Mohd Bazli

- Prof. Madya Dr. Noorshella binti Che Nawi
- Dr. Siti Amaliya binti Mohd Radyi
- Dr. Siti Shukhaila binti Saharuddin
- Dr. Murshidah binti Mohd Asri
- Dr. Nur Hafizah binti Muhammad
- Dr. Norfadhilah binti Ibrahim
- Dr. Marwan bin Ismail
- Dr. Siti Bahirah binti Saidi
- Chm. Dr. Syed Muhammad Al-Amsyar bin Syed Abd. Kadir
- En. Ismi Luqman Hamadi bin Ibrahim
- En. Mohammad Syukran bin Kamal Ruzzaman
- Pn. Nur Hafiza binti Tengku Mohd Zahid
- Pn. Siti Hajar binti Mohamed Mokhtar
- Pn. Norsolehah binti Abdul Wahab

GLOSARI

Perkataan/Istilah	Takrifan
Akses	Peluang yang disediakan untuk semua bagi memudahkan pelajar dari kekangan masa dan tempat.
Asynchronous (Tidak Segerak)	<i>Asynchronous</i> merujuk kepada cara pembelajaran yang berlaku dalam talian secara tidak segerak atau mod tertangguh. Ia merujuk kepada cara pembelajaran yang tidak memerlukan kehadiran secara serentak di tempat yang sama. Pembelajaran tidak segerak adalah berpusatkan pelajar yang memberikan fleksibiliti untuk mengakses bahan pembelajaran pada waktu yang sesuai tanpa terikat pada jadual kelas yang telah ditetapkan.
Bersemuka	Interaksi fizikal secara berhadapan atau lain-lain komunikasi melalui media teknologi yang memaparkan pelajar dan tutor/fasilitator/pengajar dalam masa nyata untuk membolehkan seseorang memberi tindak balas secara langsung.
Bersemuka Dalam Talian	Interaksi secara maya melalui platform digital yang memaparkan pelajar dan tutor/fasilitator/pengajar pada masa nyata untuk memudahkan komunikasi dua hala antara pensyarah dan pelajar.
Bersemuka Konvensional	Interaksi secara berhadapan di antara pelajar dan tutor/fasilitator/ pengajar di dalam kelas atau pusat pembelajaran.
e-Pembelajaran	Penggunaan teknologi maklumat dan komunikasi untuk mudah cara proses pembelajaran dan pengajaran.
Kalendar Akademik ODL	Kalendar akademik yang dicadangkan khas bagi pelajar program akademik secara Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh (ODL).
Pelbagai Mod	Penggunaan pelbagai sistem penyampaian dan sumber pembelajaran.

Perkataan/Istilah	Takrifan
Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh (Open and Distance Learning)	Merujuk kepada peruntukan peluang pembelajaran yang fleksibel dari segi akses dan pelbagai mod pemerolehan pengetahuan.
Pemindahan Kredit Dengan Gred	Pindah kredit secara melintang (horizontal) bagi pelajar yang berada dalam sistem (pelajar yang masih dalam pengajian). Kredit dan gred kursus diambil kira dalam PNGS dan PNGK dan keperluan pengijazahan pelajar.
Pemindahan Kredit Tanpa Gred	Pindah kredit secara menegak (vertical) atau melintang (horizontal) bagi pelajar yang telah keluar daripada sistem (pelajar yang telah tamat pengajian) atau telah mencapai tahap kompetensi dalam kursus berkenaan. Kredit kursus yang dipindahkan diambil kira dalam pengiraan kredit bergraduat, tetapi gred kursus tidak diambil kira dalam PNGS dan PNGK pelajar.
Pensyarah	Staf akademik yang bertanggungjawab dalam melaksanakan proses pengajaran dan pembelajaran dan mengendalikan sesi bersemuka secara fizikal dan/atau maya.
Penyelaras Program	Staf akademik yang bertanggungjawab untuk keseluruhan pengurusan program akademik secara ODL seperti perancangan, pelaksanaan, penilaian dan penambahbaikan.
Peraturan Akademik	Peraturan Akademik UMK sama ada di peringkat pengajian prasiswazah atau pasca siswazah yang diluluskan oleh Senat.

GLOSARI

Perkataan/Istilah	Takrifan
Pelantar Elektronik	Pelantar elektronik berfungsi sebagai suatu pelantar dalam talian untuk memaparkan pelbagai bahan pembelajaran digital, ujian, tugasan, dan maklumat pentadbiran yang boleh diakses oleh para pensyarah dan pelajar. Pelantar ini harus mempunyai ciri-ciri seperti pengurusan pengguna, pengurusan kursus, komunikasi, pembelajaran kolaboratif, dan pelaporan. Ia juga berperanan sebagai suatu platform bagi menyokong interaksi secara dalam talian di antara pensyarah dan pelajar dengan menggunakan pelbagai perkakasan web.
Portal Pelajar	Laman sesawang yang mengandungi maklumat berkenaan Program ODL.
Program ODL	Program akademik dengan Mod Pengajian secara terbuka dan jarak jauh.
Synchronous (Segerak)	<i>Synchronous</i> atau segerak merujuk kepada cara pembelajaran di mana pelajar dan pengajar berkumpul secara langsung pada waktu yang sama untuk sesi pengajaran. Contoh pembelajaran <i>Synchronous</i> ialah kuliah/ tutorial yang dijalankan secara fizikal atau dalam talian pada waktu yang telah ditentukan.
Pakar ODL	Individu/ entiti yang mempunyai pengetahuan dan pengalaman yang luas dalam pembelajaran secara ODL. Pakar ODL merupakan pakar rujuk dalam membangunkan kaedah PdP secara ODL.

CLO	: Hasil Pembelajaran Kursus (Course Learning Outcomes)
COPPA	: Kod Amalan Akreditasi Program (Code of Practice for Programme Accreditation)
CQI	: Penambahbaikan Kualiti Berterusan (Continuous Quality Improvement)
FA	: Akreditasi Penuh (Full Accreditation)
GPPPA UMK	: Garis Panduan Pembangunan Program Akademik Universiti Malaysia Kelantan
HEPA	: Hal Ehwal Pelajar dan Alumni
ICT	: Teknologi Maklumat dan Komunikasi (Information and Communication Technology)
JPA	: Jabatan Perkhidmatan Awam
JPT	: Jabatan Pendidikan Tinggi
JKPT	: Jawatankuasa Pendidikan Tinggi
JKTS	: Jawatankuasa Tetap Senat Prasiswazah
JKTSPS	: Jawatankuasa Tetap Senat Pengajian Siswazah
LMS	: Sistem Pengurusan Pembelajaran (Learning Management System)
MBOT	: Lembaga Teknologis Malaysia (Malaysia Board of Technologists)
MSA	: Mesyuarat Saringan Awal
Mc	: Micro-credentials

SINGKATAN

MQA	: Agensi Kelayakan Malaysia (Malaysian Qualification Agency)
MQR	: Daftar Kelayakan Malaysia (Malaysian Qualifications Register)
MQF	: Kerangka Kelayakan Malaysia (Malaysian Qualifications Framework)
MOOC	: Massive Open Online Course
ODL	: Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh (Open and Distance Learning)
PA	: Akreditasi Sementara (Provisional Accreditation)
PLO	: Hasil Pembelajaran Program (Programme Learning Outcomes)
PdP	: Pengajaran dan Pembelajaran
PTj	: Pusat Tanggungjawab
PPQ	: Pusat Pengurusan Kualiti Universiti
SLT	: Jam Pembelajaran Pelajar (Student Learning Time)
SIM	: Bahan Pengajaran Kendiri (Self-Instructional Materials)
UMK	: Universiti Malaysia Kelantan
WBL	: Program Pembelajaran Berasaskan Kerja (Work-based Learning Programmes)

Jadual 2.1 :	Perincian Tempoh Penghantaran Dokumen Akreditasi Penuh bagi Program Prasiswazah dan Pascasiswazah	4
Jadual 3.1 :	Tempoh Minimum Program Pengajian	7
Jadual 5.1 :	Kaedah Pelaksanaan PdP	12
Jadual 6.1 :	Bilangan Pelajar, Penyelaras & Pensyarah bagi Program ODL	18

SENARAI RAJAH

Rajah 1.1 :	Sumber Rujukan Utama dalam Penghasilan Garis Panduan ODL	1
Rajah 1.2 :	Komponen Utama ODL	2
Rajah 2.1 :	Tiga (3) Jenis Program Akademik Yang Boleh Ditawarkan Dengan Mod Penyampaian ODL	3
Rajah 4.1 :	Kaedah PdP	8
Rajah 4.2 :	Kaedah Pentaksiran Alternatif	9
Rajah 4.3 :	Keperluan Penyediaan SIM	10
Rajah 5.1:	Contoh Kaedah Pelaksanaan SLT bagi Kursus ODL	11
Rajah 9.1 :	Permohonan Pas Pelajar	24

Bismillahirrahmanirrahim.

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera.

Era Revolusi Industri 4.0 telah memacu landskap dan persekitaran pendidikan yang lebih dinamik dan futuristik. Dengan teknologi sebagai pendorong utama, pembelajaran tidak lagi terbatas kepada kelas fizikal, tetapi memasuki ruang maya yang menyatukan pelajar, dan sumber pembelajaran di seluruh dunia.

Bagi menyahut cabaran ini, pendidik perlu lebih kreatif dalam mempelbagaikan teknik pengajaran dan pembelajaran (PdP) berdasarkan kebolehcapaian pelajar demi kemenjadian pelajar itu sendiri. Justeru, pembangunan program berbentuk ODL di UMK diharapkan dapat memacu peningkatan bilangan pelajar selain dapat membantu para pelajar ini mendapatkan kelayakan dan menimba ilmu pengetahuan sambil bekerja. Usaha ini seiring dengan komitmen UMK dalam membangunkan program berkualiti tinggi seiring dengan anjakan paradigma yang telah dibentuk oleh Kementerian Pendidikan Tinggi untuk menyediakan sektor pendidikan tinggi yang memberi laluan kepada pembelajaran fleksibel serta pendigitalan.

Dengan adanya ekosistem yang baik dan saling menyokong di UMK, saya yakin penerbitan garis panduan ini akan dapat membantu memperkukuh dan memastikan pembangunan program akademik secara ODL dapat dilaksanakan dengan berkesan. Saya juga ingin mengucapkan tahniah kepada kepada Pusat Pengurusan Kualiti Universiti (PPQ) atas kejayaan membangunkan dan menerbitkan Garis Panduan Pembangunan dan Pelaksanaan Program Akademik: Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh di Universiti Malaysia Kelantan (UMK).

Sekian, terima kasih.

Prof. Dato' Dr. Razli bin Che Razak
Naib Canselor
Universiti Malaysia Kelantan

PRAKATA

Bismillahirrahmanirrahim.

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera.

Alhamdulillah, akhirnya garis panduan ini telah berjaya direalisasikan sebagai salah satu usaha untuk memastikan pelbagai lapisan masyarakat mempunyai akses yang sama rata terhadap pendidikan tinggi melalui program berbentuk ODL yang mana masyarakat boleh menyambung pelajaran ke tahap yang lebih tinggi tanpa mengira jarak dan lokasi geografi.

Kini, ODL telah menjadi satu pendekatan pembelajaran yang signifikan dan penting untuk memenuhi keperluan dan kehendak pelajar, terutamanya golongan yang sedang bekerja. Sehubungan itu, UMK mengambil langkah kompetitif dengan mengoptimumkan penggunaan teknologi bagi membolehkan proses pengajaran dan pembelajaran dilaksanakan dalam talian melalui sistem pengurusan pembelajaran interaktif.

Justeru, penyediaan Garis Panduan Pembangunan dan Pelaksanaan Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh ini akan berupaya untuk memacu pembangunan program akademik ODL di UMK bagi memastikan UMK kekal menawarkan program yang berdaya saing dan memenuhi kehendak pasaran.

Saya juga ingin mengucapkan terima kasih dan syabas kepada PPQ dan pasukan penggerak atas usaha yang telah dilaksanakan dalam membangunkan garis panduan ini. Semoga penerbitan ini dapat memberikan manfaat kepada semua pihak dalam pembangunan dan pelaksanaan program akademik secara ODL di UMK.

Sekian, terima kasih.

Prof. Dato' Dr. Nik Maheran binti Nik Muhammad
Timbalan Naib Canselor (Akademik dan Antarabangsa)
Universiti Malaysia Kelantan

Bismillahirrahmanirrahim.

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera.

Syukur ke hadrat Ilahi kerana dengan izin dan rahmat-Nya Pusat Pengurusan Kualiti Universiti (PPQ) Universiti Malaysia Kelantan (UMK) telah berjaya menyempurnakan Garis Panduan Pembangunan dan Pelaksanaan Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh, Universiti Malaysia Kelantan (UMK).

Garis panduan ini bertujuan sebagai rujukan kepada entiti akademik dalam membangunkan program akademik secara ODL agar dapat memenuhi standard dan keperluan pemegang taruh sekaligus dapat menjamin kualiti program. Secara dasarnya, ia telah dibangunkan berpandukan Kod Amalan Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh (COPPA:ODL) Edisi Kedua yang diterbitkan oleh Agensi Kelayakan Malaysia (MQA) dan Garis Panduan Pembangunan Program Akademik UMK.

Justeru, PPQ berharap dengan adanya garis panduan ini, ia akan dapat membantu melancarkan lagi proses pembangunan program akademik ODL di UMK.

Akhir kata, saya ingin merakamkan penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada pihak yang terlibat yang telah memberi komitmen dan kerjasama yang baik dalam menghasilkan garis panduan.

Sekian, terima kasih.

Ts. Dr. Hasnita binti Che Harun

Pengarah

Pusat Pengurusan Kualiti Universiti (PPQ)

Universiti Malaysia Kelantan

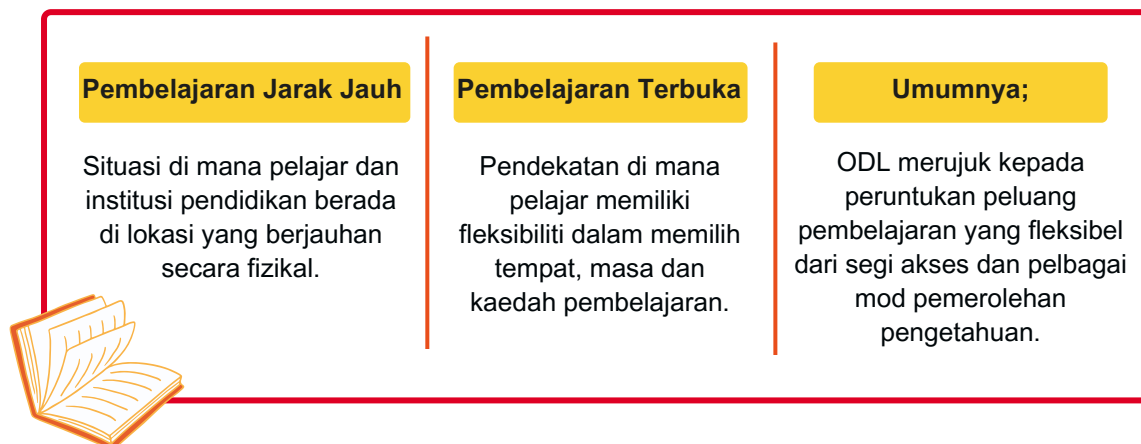
Garis panduan ini dibangunkan untuk pelaksanaan program akademik prasiswazah dan pascasiswazah secara terbuka dan jarak jauh di Universiti Malaysia Kelantan (UMK). Tujuannya adalah untuk menjelaskan kepada entiti akademik UMK mengenai kaedah penyampaian dan pembelajaran yang berkesan serta memberi panduan pembangunan dan pelaksanaan pembelajaran terbuka dan jarak jauh (Open and Distance Learning, ODL). Terdapat beberapa sumber utama yang dirujuk dalam penghasilan garis panduan berkaitan ODL seperti Rajah 1.1.

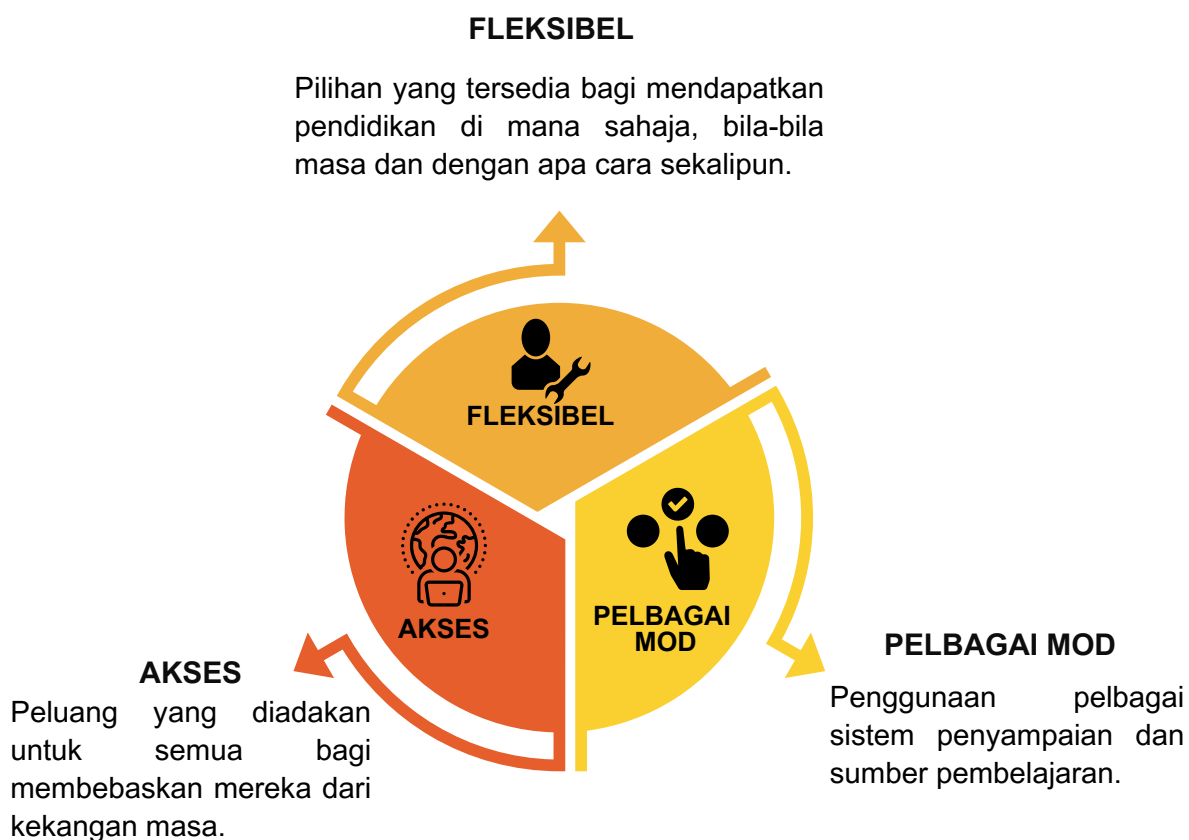
Rajah 1.1: Sumber Rujukan Utama dalam Penghasilan Garis Panduan ODL

1.1 DEFINISI

Terdapat beberapa definisi yang digunakan dalam menerangkan ODL seperti berikut:

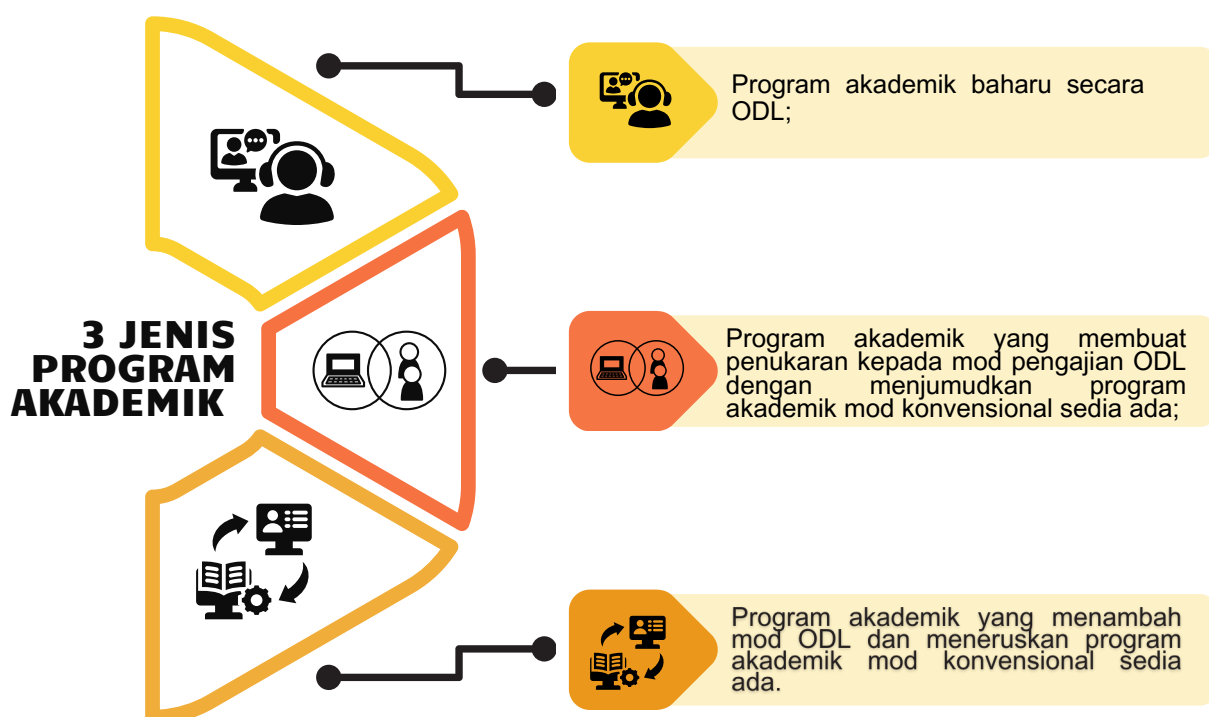

Komponen utama dalam pembangunan dan pelaksanaan program akademik secara ODL adalah seperti Rajah 1.2 :

Rajah 1.2: Komponen Utama ODL

Program akademik yang ditawarkan secara ODL mestilah merujuk kepada keperluan yang dinyatakan dalam Kod Amalan Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh berdasarkan tujuh (7) bidang Kod Amalan Akreditasi Program ODL (Code of Practice for Programme Accreditation for Open and Distance Learning: COPPA: ODL) yang menjadi asas kepada pemberi pendidikan tinggi dan Agensi Kelayakan Malaysia (MQA) untuk menjamin kualiti penawaran program secara ODL. Tiga (3) jenis program akademik yang boleh ditawarkan menerusi mod penyampaian ODL seperti Rajah 2.1:

Rajah 2.1: Tiga (3) Jenis Program Akademik Yang Boleh Ditawarkan Dengan Mod Penyampaian ODL

2.1 PENYEDIAAN DOKUMEN PENAWARAN PROGRAM

Secara umumnya, proses pembangunan program akademik secara ODL baharu, penukaran atau penambahan bagi mod program sedia ada kepada mod ODL adalah sama dengan pembangunan program akademik secara konvensional. Justeru, pelaksanaannya perlu mematuhi proses yang dinyatakan dalam Garis Panduan Pembangunan Program Akademik (GPPPA), UMK (2022).

2.1.1 Program Akademik Baharu Dengan Mod Pengajian ODL

- i. Penawaran program akademik baharu secara ODL mestilah melalui proses kelulusan seperti program konvensional.
- ii. Penyediaan kertas kerja permohonan program akademik baharu ODL boleh merujuk kepada GPPPA, (2022).
- iii. Secara umumnya, permohonan akreditasi penuh (FA) perlu dilaksanakan mengikut tempoh pengajian yang telah ditetapkan dalam Surat Makluman MQA Bil. 15/2021.

Jadual 2.1: Perincian Tempoh Penghantaran Dokumen Akreditasi Penuh bagi Program Prasiswazah dan Pascasiswazah

Bil	Mod Penawaran Program	Tempoh Penghantaran
1	Program Prasiswazah dan Pascasiswazah Mod Kerja Kursus (Coursework) / Mod Industri	Dua (2) bulan sebelum kohort pertama pelajar memasuki semester akhir dalam tahun akhir pengajian. • Bagi program pembelajaran berasaskan kerja (WBL), tarikh lawatan akreditasi dilaksanakan setelah pelajar kohort pertama menjalani sekurangnya 60% daripada latihan industri/ komponen industri. Pengiraan berdasarkan bilangan minggu pelajar berada di industri. • Bagi program pascasiswazah, tarikh lawatan akreditasi dilaksanakan setelah pelajar kohort pertama menyediakan draf akhir kertas projek.
2	Program Pascasiswazah Mod Campuran (Mixed-Mode) dan Mod Penyelidikan (Research)	Setelah pelajar selesai menjalani <i>viva voce</i> bagi disertasi/ tesis.

2.1.2 Pertambahan Mod Pengajian ODL Bagi Program Akademik Sedia Ada

- i. **Bagi program akademik sedia ada (konvensional)** yang ingin membuat penukaran atau penambahan mod ODL, program akademik tersebut boleh dalam status akreditasi sementara atau akreditasi penuh ketika memohon.
- ii. Permohonan penawaran program akademik secara ODL perlu melalui proses kelulusan daripada pihak Agensi Kelayakan Malaysia (MQA) dan badan profesional berkaitan (sekiranya terlibat) dan juga proses akreditasi semula untuk tujuan pengemaskinian pada Daftar Kelayakan Malaysia (MQR).
- iii. Merujuk Surat Makluman MQA Bil.4/2018 bertarikh 8 Mac 2018 - Perubahan Maklumat Program - Perubahan atau penambahan kaedah penyampaian program daripada Konvensional kepada Open and Distance Learning (ODL) ATAU perubahan atau penambahan mod penawaran program daripada mod campuran atau mod kerja kursus kepada mod penyelidikan bagi program pascasiswazah perlu mengemukakan permohonan baharu kepada MQA dan mendapatkan Surat Kelulusan program daripada pihak JPT.
- iv. Merujuk Surat Makluman MQA Bil.12/2020 bertarikh 29 Disember 2020 menyatakan bahawa permohonan program pengajian dengan kaedah penyampaian ODL tidak perlu mempunyai program yang sama dengan kaedah penyampaian secara konvensional. Penawaran program pengajian dengan kaedah penyampaian secara ODL perlu memenuhi kriteria umum yang telah ditetapkan sepertimana yang telah dinyatakan dalam surat tersebut.

2.1.3 Keperluan Penasihat Luar

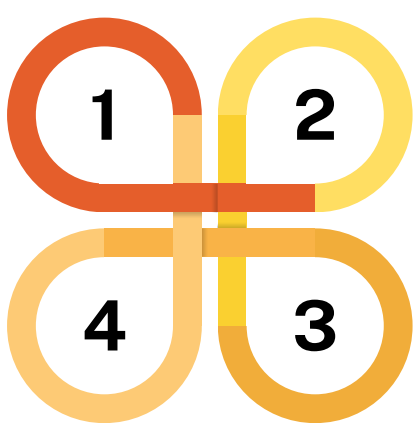
- i. Penasihat Luar berfungsi dalam memberikan cadangan penambahbaikan bagi program secara keseluruhannya.
- ii. Penasihat Luar merujuk kepada individu yang mempunyai kepakaran dan pengalaman yang berkaitan serta tidak mempunyai kepentingan secara langsung dengan UMK sebagai universiti yang melantik untuk mengelakkan konflik kepentingan. Walau bagaimanapun, penasihat luar boleh mempunyai ikatan secara tidak langsung dengan UMK kerana peranan penasihat luar bertindak sebagai penasihat dalam menambah baik sesebuah program.

Secara amnya, komposisi kurikulum program akademik secara ODL adalah sama seperti kurikulum program akademik secara konvensional. Program mod pengajian ODL perlu mematuhi keperluan standard program dan badan profesional sekiranya berkaitan. Sesuatu program pengajian disifatkan sebagai **program ODL** jika lebih daripada **60%** daripada keseluruhan kursus yang ditawarkan dalam program tersebut dijalankan secara atas talian. Contohnya, jika Program A mempunyai 10 kursus dengan jumlah kredit sebanyak 40 untuk bergraduat, sekurang-kurangnya 6 daripada 10 kursus tersebut (60%) hendaklah ditawarkan secara ODL. Kursus tersebut dianggap sebagai **kursus ODL** apabila jumlah Jam Pembelajaran Pelajar (SLT) yang dilaksanakan secara atas talian mencapai sekurang-kurangnya **80%**. Oleh itu, pelaksanaan PdP bersemuka secara fizikal haruslah tidak melebihi 20% daripada jumlah SLT untuk setiap kursus.

3.1 SYARAT KEMASUKAN PELAJAR

Pemilihan pelajar bagi mengikuti program akademik secara ODL mestilah mematuhi syarat, peraturan dan polisi yang berkaitan dengan pemilihan dan kemasukan pelajar yang sedang berkuatkuasa di UMK. Proses pemilihan dan kemasukan pelajar perlu dilakukan secara berstruktur, objektif dan telus dengan melakukan pemantauan secara berkala.

3.1.1 Syarat Kemasukan Pelajar ke Program ODL UMK

-
- Pelajar mestilah memenuhi syarat kelayakan masuk bagi program perdana yang telah ditetapkan oleh entiti akademik masing-masing.
 - Pelajar perlu memenuhi syarat Bahasa Inggeris seperti yang ditetapkan bagi program ODL sebelum pendaftaran program dijalankan.
 - Manakala, bagi program yang berada di bawah badan profesional seperti Lembaga Teknologis Malaysia (MBOT) perlu merujuk kepada standard yang dikeluarkan oleh badan profesional yang berkaitan.
 - Pelajar perlu mempunyai atribut dan kompetensi sebagai pelajar jarak jauh dan kemampuan belajar secara sendiri yang diperakukan oleh entiti akademik seperti pengisian borang profil kelayakan pelajar untuk memasuki program ODL.

3.2 BIDANG PENGAJIAN

Entiti akademik bertanggungjawab memastikan program akademik secara ODL yang ditawarkan sesuai dilaksanakan secara mod pembelajaran terbuka dan jarak jauh. UMK secara amnya perlu memastikan kelestarian program akademik secara ODL dengan melihat perkembangan, permintaan dan keperluan semasa bagi program pengajian terlebih dahulu.

3.2.1 Kredit Bergraduat dan Tempoh Pengajian

- i. Jumlah minimum kredit program perlu memenuhi keperluan di dalam Kerangka Kelayakan Malaysia (MQF) 2.0 dan standard program (jika ada). Tempoh minimum untuk program akademik secara ODL adalah seperti berikut:

Jadual 3.1: Tempoh Minimum Program Pengajian

Tahap Pengajian	Tempoh Minimum
Sarjana Muda	3 tahun
Sarjana	1 tahun
Doktor Falsafah*	3 tahun

*Tempoh minimum berdasarkan MQF 2.0

- ii. Tempoh pengajian adalah berdasarkan kesesuaian kredit bergraduat program mengikut tahap MQF.

3.3 PEMINDAHAN KREDIT

- i. Permohonan pemindahan kredit oleh pelajar yang mengikuti program prasiswazah boleh dilakukan namun tertakluk kepada Buku Peraturan Akademik UMK yang terkini, Garis Panduan Massive Open Online Course (MOOC) dan Micro-credentials UMK.
- ii. Pemindahan kredit bagi pelajar pascasiswazah boleh dilaksanakan, namun tertakluk kepada Peraturan Akademik Pengajian Siswazah secara Kerja Kursus dan Mod Campuran UMK yang terkini.

Program akademik secara ODL perlu menggunakan kaedah penyampaian dan pentaksiran secara konstruktif dalam memastikan Hasil Pembelajaran Kursus (CLO) dan Hasil Pembelajaran Program (PLO) adalah tercapai. Kuasa autonomi diberikan kepada penyelaras atau pensyarah kursus bagi memastikan penyampaian dan pentaksiran program secara ODL dapat dilaksanakan secara berkesan.

4.1 KAEDAH PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN (PdP)

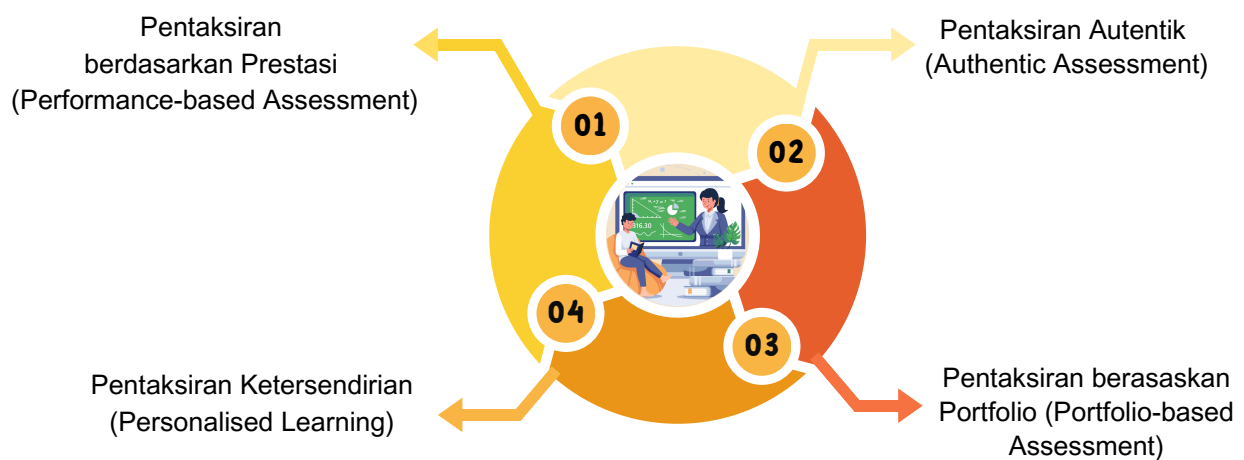
- i. Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) bagi program akademik secara ODL mestilah dilaksanakan menerusi Sistem Pengurusan Pembelajaran (Learning Management System, LMS) yang disediakan oleh UMK.
- ii. Selaras dengan konsep pengajaran konstruktif, kaedah PdP secara ODL yang digunakan haruslah berbentuk inovatif bagi menggalakkan interaksi dua hala berlaku antara pensyarah dan pelajar. Kaedah PdP bagi kursus ODL adalah seperti berikut:

Rajah 4.1: Kaedah PdP

4.2 KAEDAH PENTAKSIRAN

- i. Kaedah pentaksiran pelajar haruslah berkesan, konsisten, jelas, boleh dipercayai dan bersesuaian dengan amalan semasa. Pentaksiran pelajar dalam talian perlu dilakukan mematuhi dasar-dasar akademik UMK yang sedang dipraktikkan dalam memastikan kualiti keselamatan, kredibiliti, kesahan, kebolehpercayaan, ketekalan (consistency), ketelusan dan keadilan.
- ii. Prinsip, kaedah dan pelaksanaan pentaksiran perlu selari dengan tahap kelayakan MQF pengajian. Semakan secara berkala dari semasa ke semasa perlu dilakukan bagi memastikan penambahbaikan kualiti berterusan terhadap pemetaan, pentaksiran dan hasil pembelajaran.
- iii. Kekerapan, kaedah, dan kriteria pentaksiran pelajar perlu direkod dan dimaklumkan kepada pelajar sebelum minggu pengajian bermula. Sebarang perubahan kaedah pentaksiran perlu mengikut prosedur dan peraturan yang telah ditetapkan serta perlu dimaklumkan kepada pelajar sebelum pelaksanaannya.
- iv. Kaedah Pentaksiran ODL perlu fleksibel dan menggunakan pentaksiran alternatif seperti di Rajah 4.2:

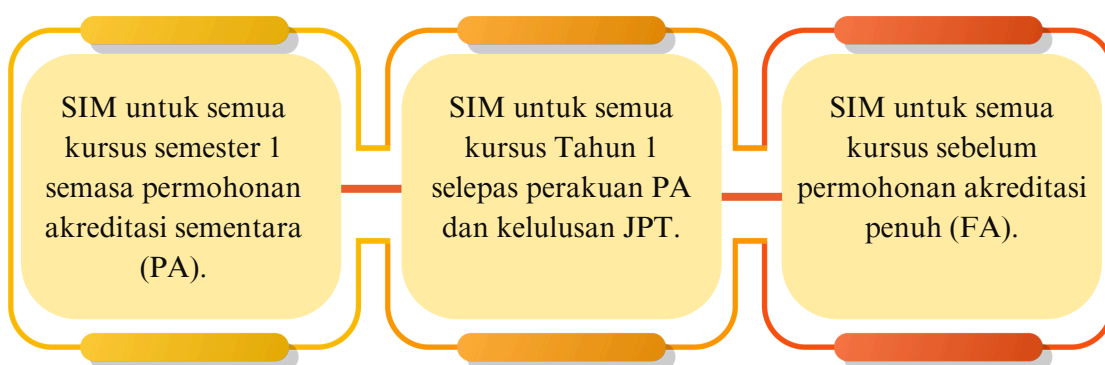

Rajah 4.2: Kaedah Pentaksiran Alternatif

- v. Peperiksaan yang berbentuk lisan seperti pembentangan projek penyelidikan, projek sarjana, atau *viva-voce* boleh dilaksanakan menerusi bersemuka atau melalui platform dalam talian bergantung kepada kesesuaian bidang dan peraturan yang berkuatkuasa.
- vi. Semua proses dan syarat lulus peperiksaan perlu dipenuhi seperti yang tercatat dalam peraturan akademik UMK.

4.3 SELF - INSTRUCTIONAL MATERIAL (SIM)

- i. Self - Instructional Materials (SIM) adalah penting kerana ia adalah bahan PdP yang memastikan pelajar mampu untuk belajar secara sendiri tanpa kehadiran pensyarah/tutor secara fizikal. SIM perlu dibangunkan dengan menggunakan kaedah atau model instruksi yang inovatif agar ianya sesuai dengan kursus yang ditawarkan.
- ii. SIM untuk program akademik secara ODL boleh disediakan dengan merujuk kepada Garis Panduan Pembangunan Self - Instructional Material (SIM) UMK.
- iii. Pusat Kecemerlangan dan Pembangunan Akademik (PKPA) bertindak sebagai penyelarass dalam pembangunan SIM di UMK.
- iv. Rajah 4.3 menerangkan keperluan penyediaan SIM yang perlu dilakukan oleh pembangun SIM di setiap entiti akademik.

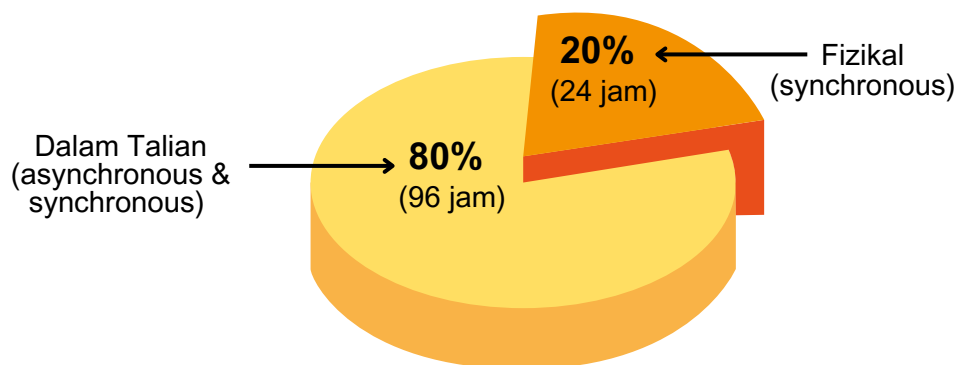

Rajah 4.3: Keperluan Penyediaan SIM

Terdapat pelbagai kaedah yang boleh digunakan untuk melaksanakan program akademik secara ODL bagi memastikan kelangsungan proses PdP. Walaupun begitu, penting untuk memilih kaedah yang sesuai dengan mempertimbangkan kekangan yang dihadapi oleh para pelajar dan pensyarah. Kaedah yang tepat seharusnya digunakan dalam pelaksanaan program akademik secara ODL dengan melihat keperluan kursus, keupayaan teknologi dan kemudahan pelajar serta pensyarah.

5.1 KAEDAH PELAKSANAAN

- i. Setiap kursus ODL mestilah mempunyai komponen pembelajaran secara segerak (synchronous) dan tidak segerak (asynchronous) sekurang-kurangnya 80% daripada 120 SLT bagi kursus 3 kredit. Manakala, tidak melebihi 20% daripada 120 SLT boleh dilaksanakan bersemuka secara fizikal (synchronous). Rajah 5.1 menunjukkan contoh kaedah pelaksanaan bagi kursus 3 jam kredit bersamaan dengan 120 SLT.

Rajah 5.1: Contoh Kaedah Pelaksanaan SLT bagi Kursus ODL

- ii. Jika bersesuaian dengan bidang pengajian, program akademik secara ODL boleh dilaksanakan secara 100% dalam talian tanpa perlu kehadiran pelajar secara fizikal di UMK.
- iii. Kaedah PdP dapat dilaksanakan secara segerak (synchronous) yang merujuk kepada interaksi yang terjadi secara waktu nyata atau secara tidak segerak (asynchronous) yang merujuk kepada interaksi yang terjadi dengan perbezaan waktu atau dalam mod tertangguh atau gabungan kedua-duanya. Jadual 5.1 menjelaskan beberapa kaedah PdP yang dapat dilaksanakan secara ODL.

Jadual 5.1: Kaedah Pelaksanaan PdP

Kaedah Pelaksanaan PdP	Huraian
Aplikasi Sidang Video	Google Meet, Cisco Webex, Zoom, Microsoft Teams dan aplikasi persidangan video lain memerlukan keupayaan data internet yang berkelajuan tinggi. Kebanyakan aplikasi persidangan video mempunyai fungsi <i>Live Chat</i> atau Sembang Langsung sebagai alternatif komunikasi antara penghantar dan penerima.
Emel	Emel adalah kaedah penyampaian kandungan pembelajaran menggunakan kemudahan jalur lebar yang rendah. Pensyarah dibolehkan menggunakan kaedah ini bergantung kepada situasi pelajar.
Live Chat	<i>Live Chat</i> merujuk kepada sebarang komunikasi di internet yang membenarkan mesej teks dihantar daripada pengirim kepada penerima dalam masa nyata. <i>Live Chat</i> memerlukan sambungan internet dan perisian tertentu.
Learning Management System (LMS)	UMK mempunyai platform e-Pembelajaran bagi tujuan penyampaian dan pembelajaran. Selain itu, para pensyarah juga dibolehkan untuk melaksanakan ODL dengan menggunakan platform alternatif bagi melancarkan sesi pembelajaran.
Platform Digital	Pelajar yang mempunyai sambungan internet namun mempunyai data yang terhad boleh menggunakan platform digital seperti WhatsApp, Facebook, Youtube, Telegram atau mana - mana media yang difikirkan sesuai untuk situasi dan konteks pembelajaran.
Pos	Perkhidmatan pos adalah kaedah penggunaan teknologi yang paling minima yang boleh digunakan. Penghantaran bahan pembelajaran yang dihantar kepada pensyarah sama ada dalam bentuk bercetak atau pada pemacu USB atau DVD. Walaupun begitu, kaedah ini mengambil sedikit masa untuk penghantaran.
Radio	Penyiaran radio/televisyen adalah satu kaedah penyiaran yang menggunakan gelombang frekuensi bagi radio dan isyarat digital bagi televisyen. Pensyarah perlu menghantar bahan pembelajaran dalam format audio atau video kepada stesen radio atau televisyen untuk disiarkan.
Telefon	Telefon adalah kaedah penyampaian alternatif terbaik sekiranya pelajar tidak mempunyai sambungan internet. Pelajar boleh dihubungi melalui telefon bimbit atau menggunakan telefon talian tetap.

Short Message Services (SMS)	SMS atau kaedah kiriman pesanan ringkas adalah salah satu kaedah penggunaan teknologi yang paling rendah dan efektif. Pelajar tidak memerlukan sambungan internet untuk menerima mesej teks daripada pensyarah. Walau bagaimanapun, pensyarah mesti menyediakan bahan pembelajaran kepada pelajar dalam format teks.
Pesanan Suara (Voice Message)	Pesanan suara (voice message) ialah satu kaedah penyampaian mesej melalui suara. Pesanan suara ini boleh dihantar daripada penghantar kepada penerima menggunakan paket suara sebagai kaedah komunikasi pasif.
Rakaman Video	Video boleh dikategorikan kepada dua kategori iaitu video asli/pembangunan sendiri atau video guna semula/pautan daripada video sedia ada. Video yang dihasilkan dan dibangunkan terdiri daripada pelbagai jenis seperti rakaman pengajaran, temu bual dengan pakar, kerja lapangan, animasi untuk konsep-konsep yang kompleks. Kepelbagaian bentuk kandungan ini boleh meningkatkan minat pelajar untuk mengikuti bahan pembelajaran

5.2 PENDAFTARAN PROGRAM DAN KURSUS

- Pendaftaran program akademik secara ODL dijalankan secara dalam talian melalui platform yang telah ditetapkan oleh universiti.
- Pelajar perlu mendaftar dan mengikuti kursus yang telah ditetapkan dalam struktur kurikulum melalui portal pelajar, dengan mengikut masa dan peraturan yang telah ditetapkan oleh UMK.
- Sepanjang tempoh pengajian, pelajar tertakluk kepada semua peraturan UMK dan Akta Universiti dan Kolej Universiti (AUKU).

5.3 KAEDAH PENILAIAN

- Entiti akademik boleh merujuk kepada Garis Panduan Pentaksiran (secara fizikal dan secara dalam talian) UMK sebagai panduan dan piawaian umum berkaitan pentadbiran dan pengurusan pentaksiran serta penilaian akademik.
- Entiti akademik perlu memantau penyertaan pelajar dalam aktiviti pentaksiran dan pembelajaran melalui platform ODL UMK.
- Pelaksanaan aktiviti pentaksiran pelajar mesti mengambil kira fleksibiliti, kesesuaian lokasi dan masa.

- iv. Kekerapan, kaedah dan kriteria pentaksiran pelajar mesti direkod dan dimaklumkan kepada pelajar semasa pendaftaran kursus. Perubahan kaedah pentaksiran terhadap pelajar perlu mengikut prosedur dan peraturan yang ditetapkan dan dimaklumkan kepada pelajar sebelum pelaksanaannya.
- v. Oleh kerana ODL merupakan kaedah pengajaran dan pembelajaran berbentuk fleksibel, pelajar dibenarkan untuk menghantar tugas-tugas pentaksiran lebih awal daripada tarikh akhir yang dijadualkan pada awal semester.
- vi. Bagi kursus yang memerlukan peperiksaan secara bertulis, entiti akademik boleh menggunakan sistem pengawasan peperiksaan secara dalam talian (online exam proctoring system) yang disediakan.

Ekosistem kelestarian ODL UMK melibatkan aspek pengurusan dan pentadbiran bagi memantau perjalanan program ODL dapat dijalankan dengan berkesan. Peranan dan tanggungjawab yang jelas menjadi satu keperluan kepada pengurusan dalam memastikan aspek kualiti program akademik secara ODL UMK mematuhi COPPA: ODL (2019). Oleh itu, pengurusan ODL UMK dapat mencapai kelestarian program dengan menjaga kualiti dan menyediakan sokongan yang holistik kepada semua pihak, terutamanya pelajar jarak jauh dan juga entiti akademik.

6.1 BAHAGIAN PEMBELAJARAN TERBUKA DAN JARAK JAUH (ODL)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Menyediakan garis panduan pelaksanaan program akademik secara ODL bagi kegunaan entiti akademik dan institusi.
ii	Menyediakan maklumat mengenai program akademik secara ODL yang ditawarkan oleh semua entiti akademik dan UMK.
iii	Memantau pelaksanaan dan perkembangan penggunaan platform ODL UMK di universiti secara berkala
iv	Menjalankan kajian keberkesanan program akademik secara ODL dan mencadangkan penambahbaikan yang diperlukan untuk meningkatkan kualiti pembelajaran
v	Mendapatkan maklum balas dan cadangan penambahbaikan tentang program akademik secara ODL.
vi	Memastikan aduan dan pertanyaan pihak yang terlibat dengan ODL dikendalikan atau diberikan maklumbalas.

6.2 PUSAT PENGURUSAN KUALITI UNIVERSITI (PPQ)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Memastikan proses audit bagi program akademik dilaksanakan mengikut ketetapan badan-badan akreditasi.
ii	Menyelaras cadangan kertas kerja bagi pembangunan program akademik secara ODL di universiti.
iii	Menyelaras keperluan garis panduan, manual dan dokumen-dokumen rujukan bagi rujukan semua pelaksanaan program akademik secara ODL di UMK.

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
iv	Memastikan jaminan kualiti dokumentasi dan pelaksanaan program akademik secara ODL di semua PTj yang terlibat.
v	Memastikan semakan kurikulum dijalankan oleh entiti akademik.
vi	Memastikan akreditasi program akademik secara ODL memenuhi piawaian semasa.

6.3 PUSAT KECERLANGAN DAN PEMBANGUNAN AKADEMIK (PKPA)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Menganjurkan latihan dalaman kepada staf akademik yang mengajar program akademik secara ODL secara berkala (eg: pemahaman ODL, pengurusan sesi tutorial, dan pentadbiran kursus dalam platform ODL UMK).
ii	Menyelaras platform LMS bagi pelaksanaan ODL mengikut era pendidikan tinggi masa kini.
iii	Memberi input dari segi inovasi pelaksanaan ODL berdasarkan perkembangan teknologi semasa.
iv	Menyediakan Garis Panduan Pembangunan SIM bagi kegunaan entiti akademik dan institusi.
v	Menyelaras aktiviti e-pembelajaran atau pembelajaran dalam talian berdasarkan buku e-Learning Pengajaran dan Pembelajaran dalam talian UMK
vi	Memaklumkan kepada pelajar mengenai keperluan tertentu program akademik secara ODL seperti kemudahan media komunikasi elektronik dan internet.
vii	Menyediakan platform sistem Penilaian Pengajaran Kursus (Academic Evaluation) untuk penilaian oleh pelajar ODL berkaitan pelaksanaan PdP sepanjang semester.

6.4 PUSAT PENGURUSAN AKADEMIK (PPA) (Prasiswazah)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Menyediakan modul sesi orientasi kepada pelajar program akademik secara ODL.
ii	Merancang dan melaksanakan sesi orientasi pelajar program akademik secara ODL di peringkat universiti.
iii	Menyediakan kalendar akademik ODL bagi pensyarah dan pelajar.
iv	Menyelaras jadual PdP untuk pensyarah dan pelajar.
v	Memastikan pelajar kanan membuat pendaftaran kursus (pra dan wajib) sebelum sesi perkuliahan program akademik secara ODL bermula.

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
vi	Memastikan pelajar baharu membuat pendaftaran kursus setelah membuat pembayaran yuran seperti ditetapkan.
vii	Memastikan proses rekod pelajar (tangguh pengajian, tarik diri, tukar program, pengurangan yuran) dikemaskini mengikut kategori permohonan.
viii	Memastikan keputusan peperiksaan akhir dikeluarkan selepas diperakukan oleh Mesyuarat JKTS Pentaksiran.
ix	Memastikan sijil dan transkrip akademik boleh diambil oleh graduan sebaik sahaja majlis konvokesyen selesai.
x	Menghebahkan keputusan peperiksaan secara dalam talian.

6.5 PUSAT PENGAJIAN SISWAZAH (PPS) (Pascasiswazah)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Menyelaras modul orientasi kepada pelajar program akademik secara ODL.
ii	Menyelaras perancangan dan pelaksanaan sesi orientasi pelajar program akademik secara ODL di peringkat universiti bersama entiti akademik.
iii	Menyelaras kalendar akademik ODL bagi pensyarah dan pelajar.
iv	Menyelaras jadual PdP untuk pensyarah dan pelajar.
v	Memastikan pelajar membuat pendaftaran kursus (pra dan wajib) sebelum sesi perkuliahan program akademik secara ODL bermula.
vi	Memastikan pelajar baharu membuat pendaftaran kursus setelah membuat pembayaran yuran seperti ditetapkan.
vii	Memastikan proses rekod pelajar (tangguh pengajian, tarik diri, tukar program, pengurangan yuran) dikemaskini mengikut kategori permohonan.
viii	Memastikan keputusan peperiksaan akhir dikeluarkan selepas diperakukan oleh Mesyuarat JKTS Pentaksiran.
ix	Menyelaraskan hebahan keputusan peperiksaan secara dalam talian.

6.6 PUSAT KOMPUTERAN DAN INFORMATIK (CCI)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Membangunkan platform LMS yang sesuai bagi pelaksanaan program akademik secara ODL di universiti.
ii	Membangunkan platform LMS yang mempunyai kriteria seperti kemampuan menampung pelbagai kapasiti pengguna, mesra pengguna, keberadaan sokongan teknikal dan boleh dicapai melalui peranti mudah alih.

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
iii	Memastikan staf akademik dan pelajar yang terlibat dalam program akademik secara ODL mendapat akses kepada laman sesawang yang berkaitan PdP.
iv	Memastikan pelajar program akademik secara ODL boleh mengakses maklumat penting termasuk rekod kemasukan, maklumat pengajian, yuran pengajian dan keputusan peperiksaan secara dalam talian.
v	Menjalankan pemantauan dan penaiktarafan yang berterusan bagi platform LMS untuk pelaksanaan program akademik secara ODL yang mantap.

6.7 HAL EHWAL PELAJAR DAN ALUMNI (HEPA)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Menyediakan perkhidmatan kaunseling pelajar dan program pembangunan, pencegahan dan pemulihan dalam aspek kaunseling dan kesihatan mental kepada pelajar.
ii	Menguruskan hal ehwal pelajar yang berkaitan dengan kebajikan dan tatatertib pelajar.
iii	Memberi khidmat nasihat berkaitan pinjaman pendidikan/ biasiswa/ bantuan berkaitan pengajian.
iv	Menganjurkan program yang bersesuaian untuk pembentukan sahsiah pelajar.

6.8 ENTITI AKADEMIK

Entiti akademik perlu mempunyai bilangan penyelaras dan pensyarah kursus yang mencukupi bagi menjalankan program akademik secara ODL. Pelaksanaan program akademik secara ODL perlu mematuhi keperluan standard program dan badan profesional sekiranya berkaitan. Jadual 6.1 menunjukkan contoh nisbah pelajar, penyelaras dan pensyarah kursus yang sesuai bagi program akademik secara ODL (MQA, 2019).

Jadual 6.1: Bilangan Pelajar, Penyelaras dan Pensyarah bagi Program ODL

Bilangan Pelajar	Bilangan Penyelaras	Pensyarah Kursus
< = 360	1	12
361 - 720	2	24
721 - 1080	3	36

(Sumber: Garis Panduan Beban Staf Akademik, MQA)

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Menyediakan dokumen program akademik secara ODL bagi permohonan penawaran dan akreditasi.
ii	Memastikan kesediaan fasiliti, staf sokongan, ruang pembelajaran, peralatan dan lain-lain adalah memenuhi SOP bagi pelaksanaan program akademik secara ODL.
iii	Memastikan pematuhan kaedah pelaksanaan aktiviti ODL menepati perincian yang telah disediakan bagi setiap kursus yang ditawarkan.
iv	Memastikan penyelaras/ pensyarah kursus ODL menyertai kursus/latihan berkaitan ODL secara berkala.
v	Memantau penyelaras/ pensyarah yang membangunkan kursus SIM dalam melaksanakan PdP secara dalam talian.
vi	Memastikan pelajar program akademik secara ODL mendaftar kursus bagi setiap semester mengikut ketetapan tarikh dari pihak universiti.

6.9 PENSYARAH

Kelayakan		Peranan dan Tanggungjawab
i	Pensyarah bagi program Sarjana Muda/ Sarjana/ PhD mestilah yang berkelayakan sama atau lebih tinggi daripada aras program pengajian sepertimana yang telah ditetapkan oleh MQA; dan / atau	Penyelaras/ Pensyarah kursus perlu membangunkan SIM bagi semua kursus program akademik secara ODL kepada pelajar.
ii	Bagi program yang diiktiraf oleh badan profesional, kelayakan pensyarah perlu merujuk kepada program standard yang dikeluarkan oleh badan profesional tersebut ; dan / atau	Penyelaras/ Pensyarah kursus perlu memastikan kandungan SIM yang digunakan adalah sesuai dan interaktif kepada pelajar.
iii	Pensyarah yang terlibat dalam program akademik secara ODL mestilah kompeten daripada aspek pedagogi dan teknologi PdP serta telah menyertai kursus/latihan berkaitan ODL ; dan/ atau	Penyelaras/ Pensyarah perlu mengenalpasti dan membangunkan komponen PdP dalam kursus program akademik secara ODL bagi mencapai hasil pembelajaran berdasarkan penetapan oleh MQA dan KPT.
iv	60% dari keseluruhan Pensyarah Kursus yang terlibat dengan program akademik secara ODL mestilah berstatus tetap. Lantikan pensyarah separuh masa/ kontrak perlu tertakluk kepada syarat yang ditetapkan oleh Pejabat Pendaftar Universiti; dan/ atau	Penyelaras/ Pensyarah perlu memastikan hasil pembelajaran yang telah ditetapkan tercapai dan membuat penilaian kursus bagi tujuan CQI.
v	Pensyarah sambilan yang berkelayakan boleh dilantik untuk mengendalikan PdP.	Pensyarah perlu memastikan aktiviti PdP berjalan mengikut jadual yang telah ditetapkan.

7.0 PAKAR RUJUK ODL UMK

Kelayakan		Peranan dan Tanggungjawab
i	Memiliki ijazah Sarjana Muda/ Sarjana/ Doktor Falsafah dalam pendidikan, reka bentuk pengajaran, pembelajaran dalam talian, teknologi pendidikan, atau bidang disiplin yang berkaitan ODL; dan / atau	Menilai pembangunan dan pengemaskinian kurikulum untuk program akademik secara ODL agar selari dengan matlamat pendidikan universiti.
ii	Mempunyai pengalaman praktikal dalam ODL sebagai pereka pengajaran, pakar e-pembelajaran, pembangun kursus dalam talian, atau koordinator ODL; dan / atau	Memberi panduan mengenai kaedah pengajaran dan strategi pengajaran yang efektif untuk pelaksanaan program akademik secara ODL di UMK.
iii	Terlibat dalam penyelidikan berkaitan dengan ODL, pendidikan jarak jauh, atau e-pembelajaran; dan / atau	Memberi nasihat berkaitan peraturan, undang-undang dan polisi yang berkaitan dengan program akademik secara ODL.
iv	Menerbitkan artikel, kertas penyelidikan, atau buku mengenai topik ODL.	

7.1 PELAJAR

Bil	Peranan dan Tanggungjawab
i	Pelajar bertanggungjawab mendaftar kursus dalam talian menerusi sistem yang disediakan oleh UMK mengikut masa yang telah ditetapkan.
ii	Pelajar perlu mengikuti kursus seperti yang dinyatakan dalam struktur kurikulum program pengajian yang diambil.
iii	Pelajar bertanggungjawab mengikuti sesi pembelajaran yang disediakan oleh UMK.
iv	Pelajar perlu hadir secara fizikal di universiti dalam tempoh pengajian sekiranya tertulis di dalam struktur kurikulum program pengajian.
v	Pelajar bertanggungjawab memastikan semua tugas dan aktiviti pentaksiran yang diikuti adalah hasil kerja mereka sendiri. Tindakan tatatertib boleh dikenakan jika pelajar didapati terlibat melakukan penyelewengan akademik berdasarkan kepada Buku Peraturan Akademik UMK.

i. PELANTAR ELEKTRONIK

Pelantar elektronik seperti LMS membolehkan pelajar untuk mengakses material pembelajaran, menghantar tugas, mendapatkan informasi dan berkomunikasi bersama rakan kelas serta pensyarah. Platform ini juga membantu pengurusan, penyampaian, pereka dan dan pemantauan aktiviti pengajaran dan pembelajaran.

ii. PERPUSTAKAAN DAN PENGURUSAN ILMU

Universiti juga menyediakan kemudahan sumber pendidikan menerusi Pejabat Perpustakaan dan Pengurusan Ilmu yang turut boleh diakses melalui digital. Pelajar ODL diberi kebenaran untuk menggunakan kemudahan digital perpustakaan seperti mendapatkan e-jurnal, e-buku dan pengkalan data. Perkhidmatan digital perpustakaan boleh diakses melalui pautan link seperti berikut library.umk.edu.my Penggunaan Portal Perpustakaan untuk mencari maklumat berkaitan pengajian dan MyAthens untuk pencarian pangkalan data dalam talian menunjukkan kesediaan perkongsian sumber bagi menyokong pendigitalan.

iii. KHIDMAT KAUNSELING DAN HAL EHWAL PELAJAR

Pejabat Timbalan Naib Canselor Hal Ehwal Pelajar dan Alumni (HEPA) menyediakan kemudahan kepada pelajar program akademik secara ODL. Antara kemudahan yang disediakan secara ODL adalah perkhidmatan kaunseling dan juga perkhidmatan kebajikan pelajar. Pelajar juga boleh menyertai program/ seminar yang dianjurkan oleh HEPA secara atas talian. Bagi memastikan pengurusan kebajikan pelajar terjaga, perkhidmatan-perkhidmatan ini boleh diakses melalui pautan link: hepa.umk.edu.my

iv. SOKONGAN TEKNOLOGI MAKLUMAT

Kemudahan infostuktur dan infrastruktur berkaitan teknologi maklumat disediakan oleh universiti dalam menyokong PdP yang berkesan dan interaktif. Antara kemudahan yang disediakan adalah kemudahan infrastruktur seperti teknologi pengkomputeran awan dan infostruktur seperti aplikasi atas talian dan laman web kepada semua pelajar. Sekiranya pelajar program akademik secara ODL menghadapi isu berkaitan penggunaan LMS atau perkara lain yang berkaitan dengan pengajian pelajar boleh menghubungi pejabat yang berkaitan secara dalam talian.

Pelajar wajib memenuhi semua keperluan dan syarat bagi tujuan penganugerahan ijazah iaitu, memperoleh kedudukan lulus dengan jayanya bagi semua kursus dalam sesuatu program pengajian yang diikuti dan syarat-syarat lain bagi tujuan penganugerahan ijazah sepertimana yang dinyatakan dalam struktur pengajian.

Istiadat Konvokesyen akan diadakan di UMK dan syarat-syarat tambahan penganugerahan ijazah tertakluk kepada Buku Peraturan Akademik UMK yang terkini.

Pelajar telah melunaskan segala yuran dan apa juga bentuk bayaran seperti yang telah ditetapkan oleh UMK.

9.1 PERATURAN VISA DAN IMIGRESEN

- i. Tiada keperluan pas pelajar bagi pelajar antarabangsa program akademik secara ODL yang tidak memerlukan kehadiran fizikal pelajar ke UMK.
- ii. Bagi program akademik secara ODL yang memerlukan kehadiran pelajar secara fizikal, permohonan visa pelajar adalah wajib berdasarkan Peraturan 13, Peraturan Imigresen 1963 seperti dalam Rajah 9.1:

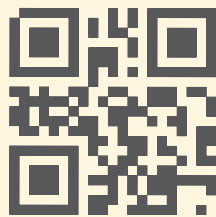
Rajah 9.1: Permohonan Visa Pelajar

- iii. Universiti tidak bertanggungjawab terhadap kemalangan yang menimpa pelajar semasa mengikuti program akademik secara ODL di negara masing-masing selain yang tertakluk kepada insurans pelajar.
- iv. Pelajar juga digalakkan mendapat perlindungan insurans peribadi.
- v. Sebarang perubahan maklumat terkini tertakluk kepada Jabatan Imigresen Malaysia dan EMGS.

9.2 KELAYAKAN BAHASA INGGERIS

Syarat kelayakan Bahasa Inggeris bagi pelajar antarabangsa bagi program akademik secara ODL perlu dibaca bersama dengan syarat kemasukan yang telah diluluskan untuk program akademik tersebut. Syarat kemasukan dan kelayakan Bahasa Inggeris prasiswazah dan pascasiswazah bagi pelajar antarabangsa boleh didapati melalui pautan berikut umki.umk.edu.my/my/page/KEMASUKAN/.

1. Agensi Kelayakan Malaysia (MQA). (2019). Kod Amalan Pembelajaran Terbuka dan Jarak Jauh (Code of Practice for Programme Accreditation: Open and Distance Learning, COPPA ODL) Edisi ke-2.
2. Bahagian Pengurusan Pembangunan Akademik JPT. (2018). Garis Panduan Pembangunan Program Akademik (GPPPA), Universiti Awam - Edisi Kedua.
3. Jabatan Pendidikan Tinggi. (2018). Garis Panduan Pembangunan Program Akademik Universiti Awam Edisi ke-2.
4. Jabatan Pendidikan Tinggi. Dasar e-pembelajaran Negara. Majlis Dekan Pengajian Siswazah Universiti Awam. (2018). Garis Panduan Penawaran Program Akademik dan Jarak Jauh.
5. Pekeliling MQA Bil.2/2012 - Kod Amalan Pembelajaran Terbuka ODL.
6. Pekeliling MQA Bil.11/2019 - Pemakaian COPPA-ODL.
7. Pusat Pengurusan Kualiti Universiti (2022). Garis Panduan Pembangunan Program Akademik (GPPPA), Universiti Malaysia Kelantan.
8. Surat Makluman MQA Bil.7/2018 - Permohonan Baharu Perakuan Akreditasi Sementara Bagi Program yang dijalankan secara ODL.
9. Surat Makluman MQA Bil. 12/2020 - Permohonan Program Pengajian dengan Kaedah Penyampaian secara ODL tanpa perlu mempunyai program yang sama dengan kaedah penyampaian secara konvensional.
10. Surat Makluman Bil.4/2018 - Perubahan Maklumat Program
11. Jabatan Pendidikan Tinggi. (2018). Garis Panduan Pembangunan Program Akademik Universiti Awam Edisi ke-2.
12. Jabatan Pendidikan Tinggi. (2016). Dasar E-pembelajaran Negara 2.0.

www.umk.edu.my

e ISBN 978-629-99467-1-7

9 786299 994671

KEUSAHAWANAN TERAS KAMI • *ENTREPRENEURSHIP IS OUR THRUST*

